

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia wtorek, 27 lutego 2024 r.

Poz. 1304

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.86.2024 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 26 lutego 2024 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.), **stwierdzam nieważność uchwały Nr LXIV/544/2024 Rady Miasta Lubawa z dnia 26 stycznia 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika oraz kandydata na strażaka ratownika ochotniczej straży pożarnej w części dotyczącej § 1 ust. 3 pkt 1 i § 1 ust. 5.**

Uzasadnienie

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Miasta Lubawa, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 15 ust. 1, 1a i 2 oraz art. 15a ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U z 2023 r., poz. 194), ustaliła wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika oraz kandydata na strażaka ratownika ochotniczej straży pożarnej.

Przedmiotowa uchwała została doręczona Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu w dniu 29 stycznia 2024 r.

Zdaniem organu nadzoru ww. uchwała, w części wskazanej na wstępie, została podjęta z rażącym naruszeniem prawa.

W myśl art. 15 ust. 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny. Zgodnie z ust. 2 ww. art. 15, wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 i 1429) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego. Ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP - za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy. Natomiast zgodnie z art. 15a te same ustawy rada gminy może, w drodze uchwały, przyznać ekwiwalent pieniężny strażakom ratownikom OSP za wykonywanie zadań innych niż wymienione w art. 15. W uchwale wskazuje się te zadania oraz wysokość i sposób ustalenia ekwiwalentu pieniężnego.

Z powyższych przepisów wynika obowiązek organu stanowiącego gminy do ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział w **działaniu ratowniczym**, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu i zabezpieczanie obszaru chronionego właściwej jednostki ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej, określonego w powiatowym (miejskim) planie ratowniczym oraz fakultatywne uprawnienie do ustalenia ekwiwalentu pieniężnego za wykonywanie zadań innych niż wyżej wymienione.

Realizując wyżej przytoczone przepisy kompetencyjne z art. 15 ust. 2 i 15a ww. ustawy Rada Miasta Lubawa postanowiła, że ustala się wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika OSP za udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej w kwocie 30 zł (§ 1 ust. 1 pkt 1 uchwały), strażak ratownik ochotniczej straży pożarnej, który wykonywał zadania ochotniczej straży pożarnej przez usuwanie skutków gwałtownych zjawisk atmosferycznych, tj. nawałnice, podtopienia lub duże opady śniegu - otrzymuje ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 4 (§ 1 ust. 3 pkt 1 uchwały), ustala się wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika ochotniczej straży za każdą rozpoczętą godzinę wykonywania czynności, o których mowa w ust. 3, liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej w kwocie 25 zł (§ 1 ust. 4 uchwały).

Stosownie do art. 2 pkt 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych ilekroć w ustawie mowa jest o działaniach ratowniczych - należy przez to rozumieć działania, o których mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2057). Natomiast stosownie do art. 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej ilekroć w ustawie jest mowa o działaniach ratowniczych - rozumie się przez to każdą czynność podjętą w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także likwidację przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia (pkt 2), inne miejscowe zagrożenie - rozumie się przez to zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków (pkt 3).

Przekładając powyższe na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że użyte przez prawodawcę lokalnego w § 1 ust. 3 pkt 1 przedmiotowej uchwały sformułowanie „usuwanie skutków gwałtownych zjawisk atmosferycznych, tj. nawałnice, podtopienia lub duże opady śniegu” odpowiada swym zakresem znaczeniowym innemu miejscowemu zagrożeniu, o którym mowa w art. 2 pkt 3 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, a zatem stanowi działanie ratownicze. Rada Miasta Lubawa wyodrębniła z działań ratowniczych ww. zadanie i określiła za nie niższą stawkę ekwiwalentu pieniężnego (§ 1 ust. 4 zakwestionowanej uchwały). Powyższe działanie prawodawcy lokalnego jest sprzeczne z art. 15 ust. 1 i 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, gdyż zgodnie z wskazanym przepisem posiada on kompetencje do określenia stawki ekwiwalentu pieniężnego za działania ratownicze (ogółem), a nie za poszczególne rodzaje działań ratowniczych. Ponadto pozbawia przedmiotową uchwałę waloru precyzyjności, ponieważ ustala dwie różne stawki ekwiwalentu pieniężnego za to samo zadanie.

W § 1 ust. 5 uchwały rada postanowiła, że ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 4, nie przysługuje za wykonywanie zadań wskazanych w ust. 1-2. Powyższym przepisem Rada Miasta Lubawa wykroczyła poza delegację ustawową ponieważ ani art. 15, ani art. 15a ustawy o ochotniczych strażach pożarnych nie dają radzie kompetencji do określania przypadków, w których ekwiwalent pieniężny nie przysługuje.

Mając na względzie powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Mateusz Szauer
I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski